

Política | Actualitzat el 10/03/2019 a les 20:50

Marta Rovira: «Si a l'octubre n'haguéssim sabut més, ara tot s'entendria millor»

La secretària general d'ERC sosté que el cas català va "començar a significar alguna cosa fora" l'1-O, afirma que Puigdemont té un rol "fonamental" a l'exterior que vol coordinació i avisa que la unitat es "perverteix" si és "electoralisme"

Marta Rovira, secretària general d'ERC, a Ginebra, on fa un any que està exiliada. | J. Baurier

Marta Rovira (Vic, 1977) ja té despatx a Ginebra. La secretària general d'ERC treballa cada dia en un *work center* al centre de la ciutat, des d'on s'ocupa del dia a dia del partit i on rep nombroses visites de Catalunya. Fa gairebé un any que és a l'exili suís. Està resignada pel que implica, però també satisfeta perquè l'adaptació familiar és bona i, més enllà de la feina interna d'Esquerra, els contactes amb institucions, centres de foment del diàleg i entitats no governamentals estan sent positius. És, diu, una feina que Catalunya tenia pendent a la capital de la diplomàcia mundial.

Entrevistem Rovira el 8 de març -el dia abans era impossible perquè rebia una vintena d'alcaldes-, hores abans que es trobi amb Anna Gabriel, l'altra exiliada catalana a la ciutat, per anar juntes a la manifestació feminista. Allà no fan vaga, però Rovira segueix de ben a prop la jornada a Catalunya i està molt pendent de l'última hora de la confecció de llistes al Congrés. El dia abans s'ha anunciat que Oriol Junqueras serà candidat a Madrid i ja avisa que ho serà a tot perquè és qui millor representa "què significa el país". Rovira demana comprensió amb el moment i prendre consciència de la gravetat i els efectes de la repressió. No està de retirada, al contrari.

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=IQU8v3CEH5k>

- Fa gairebé un any que és a Ginebra. Ha fet declaracions esporàdiques i només quatre entrevistes. Aquesta és la primera a un diari. Per què el silenci?

- Quan vaig arribar havia de resoldre moltes coses personals i legals. En el moment de posar veu al meu exili ho he fet amb prudència. Tinc una perspectiva diferent del que passa a Catalunya, de coses que potser passen desapercebudes però que són importants. Aquí no tens tota la informació i interlocució per opinar. I això m'ha fet anar a poc a poc, intentar ser estratègica i fugir del *pim pam pum* diari. Parlo quan crec que és útil i convenient.

"En el moment de posar veu al meu exili ho he fet amb prudència. He intentat ser més estratègica i parlar quan crec que és útil i convenient"

- Com ha estat l'adaptació? Quin és el seu cercle de relacions a la ciutat?

- L'arribada va ser molt política, amb una agenda molt intensa per explicar la meva situació als polítics suïssos i a la comunitat internacional. Aquí hi ha 40.000 persones treballant en l'àmbit de les relacions internacionals i és seu dels drets humans. Em van aconsellar que expliqués la meva situació i això ja em va donar molts contactes. A nivell personal, la comunitat catalana aquí, com arreu, és solidària i em van abraçar de seguida. He notat molta empatia i ajuda. Acaben sent la teva família. La meva filla té tiets i avis nous, gent que et pregunta què et cal sense esperar res.

- Fa uns mesos ha reagrupat la família. Com s'ha adaptat el seu marit i la seva filla?

- Estem força adaptats, però això no s'acaba. Si tot plegat fos voluntari hi hauria un punt d'il·lusió, però hi ha incertesa. Ara estem molt pendents del judici i això et recorda cada dia que no ets aquí perquè vols. I has de convertir cada dia en una oportunitat.

- És una ciutat fàcil?

- M'agrada molt per la diversitat que té, aquí mateix hi ha una plaça dedicada al refugi polític. És una ciutat de llibertats i de drets, i per tant és amable. El 40% de la gent és de fora i està plena de persones que lluiten per causes. L'adaptació és fàcil.

"No em resignaré mai a esperar la prescripció d'un delictes que no he comès"

- S'ha mogut de Ginebra en aquest temps? Es planteja anar a altres països o per seguretat és millor no fer-ho?

- De moment, la feina aquí ens desborda, tant la del partit com la de relacions internacionals. Al final, els canals et permeten ser a Barcelona o a Brussel·les, i és més prudent estar basats aquí.

Marta Rovira, secretària general d'ERC. Foto: J. Baurier

- Els delictes dels quals se l'acusa a Espanya prescriuran d'aquí a 19 anys. Hi pensa? Personal i familiarment com es gestiona?

- Ja he dit que cada dia l'afrontem com una oportunitat, i amb el meu marit no hi pensem i no ho volem tenir en compte. No sabem què passarà. No té sentit que no puguem ser a Catalunya i treballem perquè això s'acabi. No em resignaré mai a esperar la prescripció d'un delicte que no he comès.

"Amb Anna Gabriel políticament ens entenem millor ara que quan érem a Catalunya. La feina aquí l'hem de fer plegades"

- A Ginebra també hi ha l'Anna Gabriel. Quina relació política i personal tenen?

- Molt més intensa que a Catalunya, per motius obvis. Ens ajudem en tot allò que ens fa falta a nivell personal. Hi ha exilis molt més durs que el nostre i hem de dir que estem bé. L'Anna es va portar molt bé quan jo vaig arribar perquè ja duia uns mesos aquí. I, políticament, ara ens entenem molt millor que quan érem a Catalunya. La feina l'hem de fer plegades perquè no tindria sentit fer-ho diferent. Fem una feina que com a país teníem molt pendent: aquí hi ha Nacions Unides, la seu dels drets humans i l'Estat ara ataca els drets civils i polítics. La nostra tasca és infinita.

- Què fa un exiliat? En què consisteix el seu dia a dia?

- Em l'àmbit internacional la discreció és la clau de l'èxit, però aquí cada quadrimestre hi ha una sessió a l'ONU de drets humans i aprofitem per reunir-nos amb molta gent. Preferim que es vegin resultats en un temps que no pas anar explicant reunió a reunió. L'exili ens dona també la perspectiva de com es llegeixen coses que passen a Catalunya. Hem d'entendre que per més que surti un posicionament no vol dir que Nacions Unides ens doni la raó, vol dir que es comencen a moure coses. A Catalunya hi ha moltes ganes de guanyar, que ens en sortim i ens entenguin. Però a fora vam començar a significar alguna cosa a partir de l'1-O. Com més discret, més efectiu serà. Hi ha una altra part de tot això, i ho fa molt bé Puigdemont. És un president que s'ha hagut d'exiliar, que té els companys presos, i que explica molt bé a través de la seva història què ens passa. Té capacitat d'omplir sales i explicar què ens està passant, i és un rol fonamental i complementari que demana coordinació constant.

"A Catalunya hi ha moltes ganes de guanyar, de que ens entenguin. Però fora vam començar a significar alguna cosa a partir de l'1-O i hi ha molt a fer"

- És la secretària general d'ERC. Com es dirigeix un partit des de la distància i amb el president empresonat?

- La situació és una mica desbordant. Puc dir, i no crec que ningú em corregeixi, que no estàvem preparats per a tanta repressió, ni com a partits ni com a societat. La bona gent que defensava les seves idees i votar no imaginava que l'Estat volgués llençar tota la seva reputació política per la borda. Però això és el que tenim damunt la taula i ho hem d'assumir. I tenir clar què pretenen. A ERC tenim una comissió d'estratègia antirepressiva per reflexionar sobre què passa, quins efectes té en el partit i el país i com la podem combatre. Aquesta anàlisi no s'ha fet massa i s'imposa. No estem acostumats al que tenim. Si ho neguem, n'ampliem els efectes, i si no l'assumim, no la combatrem. Això ens ha dificultat comunicar-nos amb normalitat per exemple.

- Quantes videoconferències o visites té cada setmana?

De visites i *skypes* en tinc molts, no em queden hores. Dedico dos dies a la setmana a rebre gent. Aquesta setmana ja m'he reunit amb 28 persones, molts d'ells alcaldables i companys del partit. I debatre en directe és bàsic. La repressió té efectes, afecta la confiança i ha decapitat el lideratge. I això ens ho hem de poder dir, perquè si no ho fem no tornarem a bastir tots els lligams. Alguna gent no ho entén, però cal prendre'n consciència. El contrari és anar-se aïllant i instal·lar-se en el retret i el lament.

Rovira fa quasi un any que és a Ginebra. Foto: J. Baurier

- És sostenible la seva situació? Quin recorregut polític té com a secretària general d'ERC?

- Com a secretària general he hagut de fer la meva pròpia reflexió i he estat conscient de les dificultats per comunicar-me i seguir dirigint el partit, però hem de seguir. Si faig un pas al costat, fem efectiva la repressió, aconseguen el seu objectiu. Presa de consciència i combat. Del meu futur personal no he decidit res, però estic disposada a fer el que calgui per la causa i per seguir lluitant. No em casaré amb cap càrrec, però no podem donar-los aquesta victòria. I això té la complexitat que, al mateix temps que plantem cara i exercim drets, hem de permetre que es forgin nous lideratges que avancin de forma efectiva.

"No estàvem preparats per a tanta repressió. Afecta la confiança i ha decapitat lideratges. I ens ho hem de poder dir o ens aïllarem i caurem en el retret i el lament"

- Oriol Junqueras serà candidat a les europees i a les espanyoles. S'ha plantejat ser-ho també?

- Per mi ara no és primordial. Que hi hagi l'Oriol i altra gent com Diana Riba o Montse Bassa ja és un missatge del que ens està passant. No ens pararan. Ara sóc útil a Ginebra. Aquí calia fer feina i la tenim pendent. A Brussel·les fa temps que hi treballem i ara de forma molt reforçada amb

Puigdemont, Toni Comín, Meritxell Serret i Lluís Puig. Fa 15 dies va venir Borrell a la comissió de Drets Humans i va dir barbaritats que no són diferents de les que deia el PP i que les hem de contrarrestar. Va fer un relat de violència que hem de combatre.

- Dona per superada aquesta mena de contraposició entre exili i presó?

- Absolutament. Per a mi que es parli d'això és un efecte molt clar de la repressió, que ens intenta contraposar i confrontar. Després del 155 ens van portar a unes eleccions perquè volien que no tinguéssim objectius comuns i competíssim. La confrontació ha estat un objectiu buscat, ens ho han dit per activa i per passiva. Presó i exili són complementaris i això ja no ho qüestiona ningú. La repressió ens dona relat i altaveu aquí. I als que són a la presó els ajudem des de fora.

"La confrontació entre presó i exili ha estat un efecte de la repressió. I que competíssim electoralment després del 155 ha estat un objectiu buscat"

- A més del 28-A, el judici al Suprem marca l'agenda a Catalunya. Aquesta setmana els testimonis han intentat afermar el delictes de rebel·lió, que serà el cavall de batalla. Té alguna esperança en la justícia espanyola?

- No, cap. És el que hem vist actuar fins al dia d'avui. Aquests dies, veient la Fiscalia i els advocats de l'Estat, la sensació és que ells tenen un guió i la sentència està escrita. I això dista molt del que pensa molta gent nostra, que creu que estem guanyant el judici. Tindrem una sentència política. Si fossin professionals tornarien el judici a la política, d'on no hauria d'haver sortit. Si hi ha condemna això haurà estat un sumaríssim. Estem guanyant el judici però això no es reflectirà a la sentència.

"El Suprem no és qui per jutjar-nos: ho han de fer les urnes. El que diguin els nostres líders a un tribunal que els té hostatges ens ho hauríem de tirar a l'esquena"

- El judici està donant relat a l'independentisme o bé sentir coses com que "la DUI era només simbòlica" el debilita de cara al proper embat? Quan hauria de ser?

- Hauríem de tenir molt clar que el Suprem no és qui per jutjar el que hem fet com a independentistes. Per això hi ha un altre instrument: les urnes. Per tant, el que diguin o facin els nostres líders davant un tribunal que els té com a hostatges ens ho hauríem de tirar a l'esquena, perquè sinó fem de repressors. Els hem de donar un marge de comprensió. Tots els companys tenen dret a buscar marge per ser lliures. És un judici contra els drets fonamentals i la democràcia i tot això no s'hauria de poder condicionar. És un judici que limita la dissidència i en el qual entrem amb una condemna feta. És preocupant i espero que Estrasburg no ho toleri, ja que converteixen l'oposició en un enemic públic.

Les mans de Marta Rovira, durant l'entrevista. Foto: J. Baurier

- Té alguna esperança que la legislatura serveixi per "fer república" encara? Després de la sentència té sentit seguir?

- El "fer república" l'hem d'emmarcar en una accepció molt àmplia. Si alguna cosa hem après és que calen complicitats. Només tenint-ne més en tots els àmbits avancem. Fer república és ser menys dependents de l'oligarquia espanyola. Estem fent alguna cosa per apoderar la gent? Aquest és el repte i crec que sí. Cada cop hi ha més gent en organitzacions demòcrates i independentistes. Estem fent coses i ens estem recuperant d'un cop molt dur amb transversalitat i combatent el relat de l'odi. Ens estem posant en marxa, però demanar ara resultats al Govern és actuar amb urgències. Reivindico la comprensió amb el moment que vivim. Després de la sentència, la resposta ha de ser política i amb complicitats, treballada per la via més àmplia. Ens voldran condemnar com a projecte polític.

"Demanar resultats al Govern és actuar amb urgències. Reivindico comprensió amb el moment que vivim"

- Darrerament se l'ha contraposada a vostè i el paper més partidari de la unilateralitat a Junqueras i el seu "ampliar la base i ser-ne més". Què hi ha de cert?

- Sincerament, penso que és un dels efectes de la repressió. I es fa per debilitar a ERC. Entre nosaltres no hi ha mai cap contraposició negativa, el que hi ha, en tot cas, és un debat polític i

ideològic positiu. Totes les organitzacions amb més de dues persones el tenen i de vegades es tergiversa per electoralisme o com a conseqüència de la repressió. Hi ha una cosa que vull aprofitar per dir: a mi se m'ha fet un perfil públic contradictori entre ser la més fava i dèbil i la més radical i unilateralista. Mentre jo en teoria mantenía la torxa, plorava desesperada en la mateixa reunió. Que diguin missa! L'exili és una forma de treballar per la causa i ho seguiré fent sense atendre aquests comentaris per dividir-nos i superant-ho cada dia. Hem d'incorporar tanta gent com pensaments hi ha al nostre país per representar-lo. La forma de combatre la partitocràcia és obrir les portes, i això ho hem fet. Quan més ens preocupem és quan pensem exactament el mateix amb l'Oriol, perquè totes les possibilitats i sortides hi han de ser sempre.

- Com és la relació amb Junqueras ara?

- Ara és forçosament complicada i a través de persones interposades de confiança dels dos. Intentem estar al peu del canó i seguir treballant com abans i representant el nostre projecte polític. Hem de sentir que seguim vius.

"Se m'ha fet un perfil públic contradictori entre ser la més fava i dèbil i, ahora, la més radical i unilateralista"

- A l'octubre del 2017 va defensar amb vehemència fer la declaració d'independència. Ho tornaria a fer? Què faria diferent?

- Faria moltes coses diferents, i crec que les faríem tots. No deixaria de ser vehement amb el compliment del mandat, però canviaria la dinàmica d'algunes reunions i el mètode de presa de decisions. Només teníem dues opcions a l'octubre: fer el que vam dir i explicar millor què implicava i fins a on arribàvem, o no fer-ho i sortir a explicar junts el perquè i què implicava. La condició era explicar-se amb claredat i això és el que ens va fallar i ens retreu molta gent. Si n'haguéssim sabut més, ara tot s'entendria millor. Vam prendre decisions el 27-O, i el 2 de novembre ja teníem els companys exiliats i empresonats. Ens va faltar capacitat de reacció. No vam pecar d'ingenus, vam pecar de demòcrates i no vam saber veure que aquí no es pot parlar de tot perquè creïem que n'hi havia prou amb la via pacífica.

Marta Rovira fa autocrítica dels fets d'octubre. Foto: J. Baurier

- El Consell per la República i el Consell Assessor per al Procés Constituent tenen recorregut a curt termini?

- El consell té una funció molt clara d'altaveu de la causa i fa una funció necessària de *lobby*. És una feina positiva i ens estem coordinant. El Fòrum recupera una de les voluntats de la passada legislatura: el perquè, quin sentit té tot això. Pot ser un revulsiu social. Volem la independència per un país millor i ho hem de demostrar, ens ho hem d'exigir, i més quan volem anar en la direcció oposada a la de l'Estat.

"Entre Junqueras i Rovira no hi ha cap contraposició negativa, hi pot haver debat polític o ideològic i això és positiu. Hi ha qui ho tergiversa per electoralisme"

- La manca d'unitat apareix com a problema. Què és la unitat per a vostè? De vegades es redueix a les llistes, a un debat sobre què suma més i les urgències partidistes, i després ja ho veurem...

- Per a mi la unitat és l'estratègia conjunta i és fonamental. Junts som més forts, però la paraula s'ha pervertit molt. Unitat per la unitat no és res. La unitat en el continent, en l'instrument, no és res. Unitat és objectiu i rumb i no vull pensar que hi ha qui l'utilitza per desgast o electoralisme

- Si ERC surt reforçada del cicle electoral, què implicarà que lideri el procés?

- Serà una bona notícia per al país perquè és un partit independentista i la gent té molt clar què volem. Això es reforçarà i es farà des de valors d'esquerres i republicans. Apostarem per la trilogia dels valors republicans, la igualtat, la fraternitat i la solidaritat, i hi afegirem la sororitat. Espero que es noti en què sapiguem assumir el lideratge, que ara hauria d'anar molt enfocat a combatre els efectes de la repressió i a posar damunt la taula i de forma molt honesta una estratègia conjunta per avançar.

"Si liderem el procés enfocariem el combat als efectes de la repressió i a posar damunt la taula i de forma molt honesta una estratègia conjunta per avançar"

- Si Oriol Junqueras és inhabilitat i no pot ser candidat a la Generalitat, troba més lògic que ho sigui Pere Aragonès o Roger Torrent?

- És impossible acceptar que se l'inhabiliti perquè això implicaria condemna, i estarem a l'alçada. Ja anem reaccionant a això i com que dona molt com a líder i el volen callat, ja hem pres la decisió de no callar-lo. El posarem de candidat sempre que puguem i arreu. De candidat en tenim un. Oriol Junqueras resumeix molt bé què significa el país.

Marta Rovira defensa el lideratge de Junqueras a totes les eleccions on sigui possible. Foto: J. Baurier

- Per què ara a ERC li resulta més fàcil relacionar-se amb l'espai dels comuns i els que en formaven part com Elisenda Alamany o la coalició a Badalona que no pas amb el de l'antiga Convergència? Se senten opats?

- Hi ha una certa relació natural en l'àmbit de les esquerres que estan arribant a la conclusió a la qual nosaltres vam arribar als 80. És lògic que anem plegats perquè compartim projecte en molts àmbits i amb un sentit ideològic de la justícia social. No sóc independentista per ser-ho: ho sóc perquè sóc socialdemòcrata. I necessitem tots els recursos i les competències per generar progrés i futur. Dins l'Estat no és possible la igualtat i la justícia social. Amb l'Estatut aquest pas ja el va fer molta gent. De la ideologia de la Crida no en sabem res, i no és un retret. Quan la coneguem sabrem com hi podem confluïr i en què. Amb ells ja sabem com avançarem cap a la república, amb els que cal treballar és amb els que han de passar per la independència com a instrument d'efectivitat per fer efectiu el seu projecte de país

"Quan coneguem la ideologia de la Crida sabrem com i en què hi podem confluïr"

- La propera fita són les eleccions espanyoles. Què hi ha de fer ERC a Madrid? Cal enfocar-se a col·laborar amb el PSOE o bloquejar l'Estat fins que no negociï una sortida?

- Hem de ser presents en tots els àmbits on es parla de Catalunya, i allà se'n parla i es decideix. Les últimes decisions han sigut aplicar un 155. Hi hem de ser per generar la nostra opinió, però també per poder decidir i influir. La gent ha de votar ERC per una qüestió senzilla: no ens podem permetre el luxe que a Catalunya guanyin el PSOE o Cs del 155. Això no seria just. Cal votar en clau de llibertat, de drets fonamentals i democràcia i no de repressió, imposició, 155... Anem a combatre això. Més encara quan no està garantit que el PSOE i Cs no acabin pactant entre ells.

- Segons el darrer CIS, dues terceres parts dels catalans eren partidaris d'aprovar els pressupostos de Pedro Sánchez. Potser no s'ha entès bé no permetre la tramitació...

- El que va fer Sánchez amb la seva aposta de pressupostos va ser intentar aplanar-se el camí per anar a eleccions equidistant entre l'extrema dreta i els independentistes. Va ser una maniobra per crear-se un bon context i legitimar-se internament. En nou mesos ni una trucada ni una negociació creïble sobre aquest tema, tot va ser en públic pressionant-nos perquè l'alternativa era pitjor. Des del xec en blanc de la censura, ni un gest. No és creïble que ara el PSC i els comuns ens facin responsables de la situació. Quan Sánchez va parlar del diàleg, els nostres contactes aquí es pensaven que ho feia perquè darrere, en privat, hi havia una taula negociadora. Quan tot es fa a partir de la pressió pública i no del diàleg i la negociació és que no hi ha voluntat sincera. I va acabar amb un missatge de Whatsapp.

"No ens podem permetre el luxe que a Catalunya guanyin el PSOE o Cs del 155. Això no seria just"

- És realista pensar a curt o mig termini en fer irreversible un referèndum pactat?

- Els vots que obtinguem no serviran per investir la dreta, això és obvi. Però tampoc per investir

Sánchez amb un xec en blanc. De cap manera. És segur que no tornarà a passar el que va passar amb M. Rajoy. Aquest cop no serà un xec en blanc perquè la situació és diferent. Sánchez no ha fet res per combatre l'extrema dreta i té molt poc marge per combatre-la quan ve de ser-ne còmplice amb el 155 i amb un discurs populista sobre Catalunya. El referèndum pactat és realista i necessari, només així es pot resoldre i podem sortir de la solució en la qual ens trobem. És totalment assumible com a solució si tots actuem com uns demòcrates. A cap dels meus interlocutors a Ginebra se'ls fa estrany perquè, al final, és un instrument i no una opció política.

Marta Rovira i Ferran Casas, subdirector de NacióDigital, al llac de Ginebra.. Foto: J. Baurier